

Nr 330

Av herr **Hamrin** i Jönköping **m.fl.**, om statsbidrag till Bernadotte-museets verksamhet.

(Lika lydande med motion nr 261 i Första kammaren)

Med anledning av en motion vid 1964 års riksdag om att av anslaget till upplysningsverksamheten i utlandet angående Sverige måtte utgå ett bidrag av 10 000 kronor till det i den sydfranska staden Pau belägna Bernadotte-museets verksamhet (II:188) uttalade statsutskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande, att det syntes utskottet böra ankomma på den särskilde rådgivaren i upplysningsfrågor att tillsammans med upplysningsberedningen vid det fortsatta arbetet med samordning och planering av den statliga och statsunderstödda informationsverksamheten närmare pröva detta ärende. Därest det därvid skulle visa sig, att ett bidrag till Bernadotte-museet skulle vara av natur att kunna effektivt bidra till den pågående förstärkningen av det svenska informationsarbetet i Frankrike, torde med hänsyn till det ringa belopp, varom här är fråga, detsamma kunna rymmas inom ramen för det av Kungl. Maj:t äskade upplysningsanslaget. Utskottet avstyrkte därför den föreslagna medelsanvisningen men ansåg, att riksdagen borde i anledning av motionen i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet sålunda anfört.

Vid upplysningsberedningens handläggning av ärendet anförde Frankrikeaktionens Pariskommitté den 8 april 1965 följande:

I staden Pau i södra Frankrike tillkom 1935 *Bernadottemuseet* inrymt i konung Carl XIV Johans födelsehus. Fastigheten förvärvades senare av staden med ekonomiskt stöd från svenska konungahusets sida och blev 1952 registrerad som historiskt byggnadsminnesmärke. Där inrymmer betydande samlingar av stort historiskt intresse, som belyser Sveriges och dess konungahus historia under den bernadotteska dynastien.

Museet har genomgått en grundlig restaurering och har nu fullt modern museiutrustning. De belopp, som från fransk sida beviljats för byggnadens istandsättande och framtida bevarande, beräknas till omkring 3 miljoner nya francs. För utgivandet av publikationen »Bulletin du Musée Bernadotte» har mindre ekonomiska bidrag utgått från den år 1951 bildade »Société des Amis du Musée Bernadotte» samt dess svenska avdelning »Bernadottemusei Vänner».

I bottenvåningen disponerar numera museet två salar möblerade med svenska möbler, som användes för upplysningsverksamhet om Sverige. Där utställs sedan museets återinvigning i samband med det svenska statsbesöket i Frankrike i maj 1963 svensk litteratur i fransk översättning, hem-

slöjd och konsthantverk samt tillhandahålles turistbroschyrer och affischer på franska, engelska och spanska, vilka ställts till förfogande av Svenska Institutet och Svenska Turisttrafikförbundet. Föregående sommar visades där en utställning av de svenska konstnärerna Billmarcks och Wickensbergs litografier (tryckt katalog på franska). Den sistnämnde ligger begravnen i Pau. Husets översta våning — en stor sal — kan även användas för tillfälliga svenska utställningar och till sommaren öppnas där en utställning av nutida svensk grafik.

Staden Pau är en av Frankrikes främsta internationella turistorter belägen i en naturskön och gammal kulturbygd vid Pyrenéernas fot. Närmsta stad är Lourdes, den romersk-katolska kyrkans främsta vallfartsort. Slotet i Pau, där konung Henrik IV föddes, och Bernadottes födelsehus med sitt museum är stadens främsta historiska sevärdheter och det sistnämnda bidrager tvivelsutan att sprida kännedom om vårt land inför en internationell publik.

För utrustningen av de för upplysningsverksamheten avsedda salarna tillerkändes genom beslut av 1963 års riksdag Bernadottemuseet ett bidrag av kr. 10 000, som utgick av anslaget till upplysningsverksamheten i utlandet. Då det är de härvarande svenska upplysningsorganens uppfattning, att Bernadottemuseet utan tvivel är av stor betydelse för strävandena att sprida kännedom om Sverige i utlandet, framstår det, av vad här ovan sagts, såsom skäligt och rimligt att Bernadottemuseets verksamhet tillerkännes ett årligt anslag från svensk sida att disponeras i samråd med Frankrikeaktionens Pariskommitté.

Pariskommitténs skrivelse har sedan under hand behandlats av upplysningsberedningen, som kommit fram till att ett årligt stöd med upplysningspengar till museets drift icke är tilltalande men att ett sådant stöd borde lämnas av ecklesiastikdepartementet på samma sätt som sker med andra svenska kulturinstitutioner utomlands.

Det kan omnämnas, att Bernadottemuseet under de senaste åren haft 2 500—2 800 betalande besökare årligen. Härtill kommer ej betalande skolklasser samt pilgrimsgrupper från olika länder. Man har uppskattat de årliga besökarna till sammanlagt omkring 6 000 personer.

Bernadotte-museet fullgör två huvuduppgifter, då det *dels* är ett museum belysande vårt lands och vårt konungahus historia alltifrån år 1810, *dels ock* inrymmer utmärkta lokaler för såväl den permanenta utställningen av svensk litteratur i fransk översättning, hemslöjd och konsthantverk som tillfälliga svenska utställningar. Sommaren 1965 var, såsom ovan omnämnts, anordnad en utställning av nutida svensk grafik, och till sommaren 1966 planeras en Prins Eugen-utställning. Utställningarna organiseras genom det svenska Tessininstitutet i Paris, vars grundare och chef kulturrådet Gunnar W. Lundberg tillika är skapare av Bernadotte-museet.

Det torde ej råda något tvivel om att Bernadotte-museet i Pau är en synnerligen värdefull svensk-fransk kulturinstitution, som på ett mycket effektivt sätt bidrager till upplysningsverksamheten angående Sverige i

Frankrike samt bland den mängd utlänningar, som besöker Pau, vilken verksamhet nu helt bekostas av franska medel. Det framstår därför såsom skäligt och rimligt, att ett ringa belopp av 10 000 kronor utgår som årligt bidrag från svensk sida till museets verksamhet.

Under återopande av vad här ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta, att anslaget till svenska institut i utlandet m. m. eller annat lämpligt anslag avväges så att ett bidrag av 10 000 kronor kan utgå till Bernadotte-museets verksamhet.

Stockholm den 25 januari 1966

Yngve Hamrin
i Jönköping

B. Turesson

Gunnar Larsson
i Luttra

Olaus Nyberg

Sigvard Rimås

James I. A. Dickson